

Bezoek aan fokbedrijf van familie Brusselmans - Van Driessche – 19/06/2018

Situering van het bedrijf

Karel Brusselmans runt samen met zijn moeder, Catherine Van Driessche, een gespecialiseerd BWB-bedrijf te Zele. Vader Jacques, dierenarts van opleiding, neemt naast de diergeneeskundige zorg op het bedrijf ook nog verschillende andere dagelijkse taken op zich. Wanneer hij een moment vrij heeft, springt hij bij om mee de dieren te helpen voederen, stro te halen tijdens de zomer, ... Als zorgboerderij krijgen ze geregeld hulp van 1 à 2 zorgbehoevenden die eenvoudige, nuttige taken (bv. vegen) op zich nemen. Het huis van Catherine en Jacques is aan de overkant van het bedrijf gelegen. Zoon Karel is in 2001 in het bedrijf mee gestapt en woont naast de boerderij. De totale oppervlakte bouwland bedraagt 130 ha: 45 ha kuilmaïs (gras voor maïs: 10 ha), 75 ha gras, waarvan 6 ha te maaien, 5 ha tarwe, 5 ha gerst en spelt. Het bedrijf heeft gemiddeld 600 dieren aanwezig op het bedrijf. Op jaarbasis worden er zo'n 240 kalveren geboren. Alle dieren, zowel vaarzen als stieren, worden aangehouden en afgemest.

Afkalfmanagement

De keizersnedebox bevindt zich in één van de oudere stallen. In dezelfde stal worden de hoogdrachtige dieren aan een bindstelsel gehuisvest, alsook de gekalfde koeien met een dekstier in stroboxen. Iedere avond wordt rond 19 uur de temperatuur gemeten van koeien die einde dracht zijn. Bij een voldoende "lage" temperatuur worden de koeien opgevoeld en eventueel keizersnede gedaan. Via een doorloopgang wordt de koe in de keizersnedebox geleid. Het kalf wordt via een katrol uit het moederdier gehaald en efkens ondersteboven gehangen om de ademhaling te stimuleren. Dit zorgt er ook voor dat er een mindere zware arbeid nodig is dan wanneer het kalf manueel uit de koe wordt gehaald. Na iedere keizersnede wordt de box gereinigd en ontsmet. In drukkere periodes (voorjaar) is dit niet altijd evident omdat er dan meerdere keizersnedes per dag kunnen zijn.

Biestmanagement

Iedere koe wordt na de keizersnede tweemaal gemolken binnen de 24 uur. Het kalf krijgt onmiddellijk na de geboorte twee liter biest toegediend. Binnen 6 uur na de eerste biestgift krijgt het nog eens twee liter, en dan 24 uur vasten. Op het bedrijf streeft men ernaar om toch vier liter colostrum per kalf toe te dienen. Wanneer een koe meer dan vier liter biest geeft, wordt het overschot ingevroren. Bij een tekort kan men dan beroep doen op de ingevroren bedrijfseigen biest. In sommige gevallen is de diepvriesvoorraad op en koopt men via DGZ de gestandaardiseerde biest van ECI (European Colostrum Industry) uit Marloie. Regelmatig wordt de kwaliteit van de biest gemeten met een colostrummeter.

Sinds enkele jaren worden de vaarzen en zoogkoeien 2 à 3 maanden voor de kalving gesupplementeerd met selenium. Ook gebeurt er af en toe controle op het seleniumgehalte in het bloed.

Huisvesting kalveren

In 2013 werd de meest recente stal gebouwd. Deze fungeert deels als opslagplaats voor het voeder en deels als huisvesting voor de kalveren. Pasgeboren kalveren worden ongeveer tien dagen

individueel gehuisvest in mobiele kalverhokjes in de stal. Het bedrijf telt er zo'n vijftien. Nadat de kalveren deze hokjes hebben verlaten, komen ze individueel in iglo's terecht. In totaal beschikt het bedrijf over 27 iglo's. De iglo's staan buiten onder een oversteek van een stal met de open zijde naar de stal gericht. Tot een leeftijd van maximum acht weken worden de kalveren hier in gehuisvest. Daarna worden de kalveren terug in de kalverstal, per 8 of 9 in een groepbox, gehuisvest

Opfok kalveren

Tot de leeftijd van drie maanden krijgen ze melk. De kalveren worden tweemaal per dag gevoederd en wanneer het moment van spenen nadert (vanaf de 10^e levensweek) wordt het aantal liter per voederbeurt en uiteindelijk het aantal voederbeurten afgebouwd. Tijdens de individuele huisvesting drinken de kalveren melk via een speenemmer en pas later via een gewone drinkemmer. Na 10 dagen verlaten de kalveren de mobiele kalverhokjes en maken ze voor het eerst kennis met kalvervlokken, hooi en water. Op het moment van spenen is het de bedoeling dat de dieren al voldoende krachtvoeder en hooi opnemen.

Het melkrantsoen bedraagt maximum 2x 3 liter kunstmelk. Er worden 2 soorten kunstmelkpoeder gebruikt, één voor de pasgeboren kalveren en één voor kalveren vanaf ongeveer 10 dagen ouderdom. Beiden zijn samengesteld uit 50% magere melkpoeder maar het ruw eiwitgehalte verschilt (23% RE voor de pasgeboren kalveren en 21% RE voor de oudere kalveren). Met behulp van twee mixers en met water van 40 à 45°C maken ze de kunstmelk aan.

Hygiëne is een belangrijk aspect bij de melkverstrekking. Ieder kalf heeft zijn eigen speen- of drinkemmer die op regelmatige basis wordt gereinigd. De spenen worden ook na gebruik afgekookt om alle mogelijke ziekteverwekkers af te doden. Spenen verslijten ook vrij snel en worden daarom ook meermaals per jaar vervangen. De kalverhokjes wordt na elk gebruik gereinigd en ontsmet, de iglo's 3 à 4 keer per seizoen. Men streeft ernaar om geen kalvingen in juli en augustus te hebben. Tijdens deze periode gebeurt er een grondige reiniging.

Vanaf het speenmoment wordt het rantsoen van de kalveren stelselmatig opgebouwd met kuilmaïs en een eigen gefabriceerde krachtvoedermengeling ter vervanging van kalvervlokken en hooi. Voor de krachtvoedermengeling gebruiken wij eigen geteelde grondstoffen zoals tarwe, gerst en spelt, aangevuld met lijnzaadschilfers en sojaschroot die per 30 ton (beursprijs afwachten) worden aangekocht.

Rantsoenen jongvee, koeien en stieren

Op een leeftijd van 5 à 6 maanden gaat het jongvee naar een andere stal aansluitend op de kalverstal. Daar worden de stiertjes en vaarsjes gescheiden. Ze krijgen een rantsoen van kuilmaïs, voordroog en krachtvoeder ter beschikking. De zoogkoeien krijgen een rantsoen van kuilmaïs, voordroog en witloofwortelen. De stieren krijgen hetzelfde rantsoen aangevuld met aardappelen (10 kg) of voorgebakken frieten (4 kg) in functie van beschikbaarheid en 6 kg krachtvoeder bestaande uit 3 kg CCM en 3 kg all-mash.

Vanaf wanneer het weer het toelaat, gaan de koeien met een dekstier de weide op. De vaarzen worden zo veel mogelijk in de nabijheid van het bedrijf gehouden. Alle vaarzen worden immers geïnsemineerd, dit gebeurt ofwel in de stal ofwel in een vangbox op de weide. De dieren worden bijgevoederd in functie van de grasgroei maar zeker vanaf juli.

De stieren worden op een leeftijd van ongeveer 22 maanden geslacht. Het bedrijf volgt het lastenboek Belbeef. Alle koeien worden eveneens afgemest op het bedrijf.

Dierengezondheid

De drachtige koeien worden tegen E. coli, Corona- en Rota-virus gevaccineerd. De kalveren worden gevaccineerd tegen RSV, PI-3 en BVD op een leeftijd van 3 en 4 maanden en tegen IBR op een leeftijd van 3 maanden en daarna om de 6 à 8 maanden. Reeds 2 jaar voor de verplichte BVD-earnotching/earpunch werden al stalen genomen ter controle op aanwezigheid van BVD. Enkele jaren terug waren er problemen met Mycoplasma bovis, momenteel is het onder controle. Hiervoor werden de melkautomaten verwijderd.

De dieren worden behandeld tegen maagdarm- en longwormen en tegen schurft. Bij opstallen worden alle dieren geschoren en soms nog de koeien in de winter. Indien nodig worden de dieren gewassen. Er zijn ook 4 koeborstels aanwezig. Men is hiervan zeer tevreden: het houdt de dieren proper. De schurftmijten hebben hierdoor geen kans zich te nestelen in de vacht en kunnen zodoende geen eitjes produceren.

De aankoop van dieren is beperkt tot de aankoop van dekstieren. De dekstieren worden aangekocht bij gerenommeerde fokkers. De dekstieren worden in quarantaine gehouden tot de resultaten van de bloedanalyse gekend zijn.

Andere preventieve maatregelen ter voorkoming van insleep van ziekten zijn: de verzorging van dieren van jong naar oud en van gezond naar ziek én de continue bestrijding van ongedierte.

Vruchtbaarheid

De koeien worden bevrucht door een dekstier, de vaarzen worden geïnsemineerd. Er is een zoekstier op het bedrijf aanwezig om de bronstdetectie te vergemakkelijken. Er wordt geregeld drachtcontrole uitgevoerd. Wanneer de vaarzen na 2 à 3 keer insemineren niet drachtig zijn, worden ze in sommige gevallen met een dekstier bevrucht. Er zijn 6 dekstieren aanwezig. Meestal gaat het om oudere stieren die hun kwaliteiten reeds hebben bewezen en die worden aangekocht bij klanten zodat ze de origine kennen. Veel gebruikte KI-stieren: Clinton, Wilmots, Oxidant, Hanibal, Atribut, Jasper.

De vaarzen worden geïnsemineerd op een leeftijd van 16 à 17 maanden en kalven aldus op 26 à 30 maanden ouderdom. De kalvingen zijn verspreid over het jaar, enkel in juli en augustus streeft men naar geen kalvingen.